

Einde aan de opruimstrijd

Het is een bekende bron van ergernis tussen ouders en hun kinderen: het moeten helpen met huishoudelijke klusjes in het algemeen en het opruimen van de eigen kamer in het bijzonder. Wie kinderen al op jonge leeftijd taken in huis geeft, kan op die manier proberen latere ruzies te voorkomen. 'Maar vraag je altijd af: is het reëel dat ik dit van mijn kind verlang?'

Meer dan 1300 internetters, voornamelijk pubers, hebben zich aangemeld op de Ik-heb-een-hekel-aan-mijn-kamer-opruimen-hyve. Sommigen doen een bekentenis ('Bij mij ligt de rommel tot aan mijn knieën.') en anderen geven tips ('Ik gooi alles op mijn bureau mijn hele vloer is schoon.'). Eén ding is duidelijk: ze houden er niet van om op te ruimen en bij velen leidt dat thuis tot in ieder geval een woordenwisseling.

Hot item

„Opruimen is een 'hot item' tussen ouders en kinderen”, zegt coach Denise Boomer die gespreksgroepen organiseert voor moeders die over opvoeden willen praten. Eén van die bijeenkomsten ging onlangs over opruimen. „Jonge kinderen zijn meestal gemakkelijker te stimuleren. Ook als ze moeten opruimen. Gaat het niet vanzelf, dan kun je ze daar redelijk eenvoudig toe aanzetten. Maar als kinderen naar de basisschool gaan, gaan ze meer en meer zelf bepalen wat ze willen doen.” Vanaf dat moment is opruimen in veel gezinnen de aanleiding voor conflicten. „Ouders vinden dat frustrerend, want ze willen niet boos worden op hun kind. Dat hoor ik in ieder geval van de moeders die hier komen praten. Ze hebben een beeld van goed moederschap. Boos worden hoort daar niet bij. Je kinderen stimuleren hun kamer op te ruimen wel, en dat botst.”

Weerstand

Hoe komt het eigenlijk dat het moeten opruimen bij kinderen vaak op weerstand stuit? „Misschien doordat het iets is waar kinderen zelf de noodzaak niet zo van inzien”, zegt opvoedingsondersteuner Pauline van Soldt. „Het houdt hen af van dingen die ze leuker vinden om te doen. Daarmee hebben ouders trouwens meteen een ingang om kinderen te stimuleren, namelijk door ze de noodzaak te helpen inzien. Als ouders hulp krijgen bij het opruimen, houden ze meer tijd over om leuke dingen met het gezin te doen.” Met het leren opruimen kunnen ouders niet vroeg genoeg beginnen, zegt Van Soldt. „Alle jonge kinderen komen een keer in de fase dat ze het leuk vinden om hun ouders te imiteren. Met een stofdoek in de hand lopen ze achter hun moeder aan als ze de meubels afstof. Of ze pakken een wasknijper als vader de was ophangt.”

Tekst: Mandy Pijl Foto: GPD/Rob Huibers

Zo stimuleer je kinderen

- Voor elk kind moet er een taak zijn.
- Leg in een gesprek uit waarom je wil dat ze helpen.
- Negeer klaagzangen, prijs kinderen die helpen.
- Laat ze hun taak zelf kiezen uit een aantal klusjes die gedaan moeten worden.
- Gebruik een rooster waarin staat wie wat doet en wanneer.
- Het rooster kun je gebruiken als beloningssysteem gebruiken. Dat stimuleert vooral jonge kinderen.

Stimuleer dat, is haar advies. „Soms is die spontane hulp niet handig. Komt het wel uit, neem er dan de tijd voor. Schaf een klein sokkenwasrekje aan dat je aan een radiator kunt ophangen en laat een peuter daar wat ophangen. Nadoen stimuleert, en helemaal als je er een compliment voor krijgt.”

Samen doen

En hoe leer je een kind dan zijn kamer op te ruimen? „Dat doe je door het eerst samen te doen. Pas vanaf de basisschoollleeftijd mag je verwachten dat een kind zijn eigen kamer kan opruimen, zo vanaf een jaar of zes. Maar ook dat is per kind verschillend. Mijn zoon kon het vanaf een jaar of acht. Misschien omdat ik zelf niet erg opruimerig ben en hij dus niet altijd het goede voorbeeld krijgt.” Vraag je af wat je kind aan kan, adviseert Van Soldt. „De opdracht: ruim je kamer op, is voor een jong kind veel te abstract. Beter is het om gerichte taken te geven. Zeg bijvoorbeeld dat hij de blokken in een bak moet doen en de boeken in een la.”

En ruim samen op. „Peuters, maar ook kleuters kunnen dat nog niet alleen. Tijdens het opruimen komen ze nog te veel dingen tegen die hen van het opruimen afhouden.”

Checklist

Ook voor oudere kinderen is het prettig om te weten wat er van ze wordt verlangd. „Het is daarom helemaal niet gek om elke week even te praten over hoe het opruimen gaat. Wat doen ze goed, wat nog niet. Zet de taken gerust in een rooster. Op die manier geef je je kind een checklist.” Met pubers komen daar nog twee belangrijke dingen bij: luister naar hun eventuele commentaar en kom tot een compromis. Durf te onderhandelen. En leg uit wat de consequenties zijn als ze een taak niet uitvoeren. „Spreek bijvoorbeeld af dat als ze op tijd opruimen, jij hun kamer stofzuigt. Ruimen ze niet op tijd op, dan volgt de consequentie: ze moeten het zelf doen.”